

Rolnummer 6622
Arrest nr. 117/2018 van 4 oktober 2018

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 betreffende diverse aangelegenheden inzake de pensioenen van de overheidssector, gesteld door de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters F. Daoût en A. Alen, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Moerman, E. Derycke, P. Nihoul en J. Moerman, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter F. Daoût,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 2 februari 2017 in zake de Hulpverleningszone NAGE tegen de Belgische Staat (Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid), waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 23 februari 2017, heeft de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 betreffende diverse aangelegenheden inzake de pensioenen van de overheidssector de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het de toekenning van een subsidie ten laste van de Staatskas beperkt tot de hulpverleningszones die aangesloten zijn bij het gesolidariseerd pensioenfonds van de RSZPPO voor het personeel van de hulpverleningszones dat overgedragen werd van een gemeente bedoeld in artikel 18, § 1, 1), van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen, waarbij het aldus de hulpverleningszones die aangesloten zijn bij het gesolidariseerd pensioenfonds van de RSZPPO voor het personeel van de hulpverleningszones dat overgedragen werd van gemeenten bedoeld in artikel 18, § 1, 3), en in het bijzonder van gemeenten uit de voormalige ‘ Pool 3 ’, van de subsidie uitsluit ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- de Hulpverleningszone NAGE, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. Bourtembourg en Mr. N. Fortemps, advocaten bij de balie te Brussel;
- de Belgische Staat (Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid), bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Lombaert, advocaat bij de balie te Brussel;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Lombaert en Mr. S. Adriaenssen, advocaten bij de balie te Brussel.

Bij beschikking van 16 mei 2018 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en J. Moerman te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 6 juni 2018 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 6 juni 2018 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

De hulpverleningszone « NAGE » is opgericht met uitwerking op 1 januari 2015. Zij is voortgekomen uit de integratie van de gemeentelijke brandweerdiensten van de steden Namen, Andenne, Eghezée en Gembloux en staat in voor de veiligheid van, naast die vier steden, verscheidene gemeenten die waren beschermd onder de gelding van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming. Op 1 januari 2015 zijn de leden van de brandweerdiensten van de betrokken gemeenten leden van het operationeel personeel van de zone geworden. De hulpverleningszone « NAGE » kreeg aldus vastbenoemde personeelsleden van de stad Namen overgedragen. Wat de pensioenen van haar personeel betreft, was de stad sinds 1 januari 2012 aangesloten bij het gesolidariseerde stelsel van de Rijksdienst voor de sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (RSZPPO) en behoorde zij tot de « ex-pool 3 » (besturen die een eigen pensioenstelsel hadden waarvan zij individueel de last droegen, waarbij het beheer en de betaling van de pensioenen van het vastbenoemd personeel waren toevertrouwd aan een verzorgingsinstelling waarbij zij aangesloten waren).

Die hulpverleningszone acht zich gediscrimineerd door artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 betreffende diverse aangelegenheden inzake de pensioenen van de overheidssector en dagvaart de Belgische Staat teneinde herstel te verkrijgen van het nadeel dat zij, naar haar oordeel, wegens die discriminatie voor het jaar 2015 heeft geleden. Voor de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel verzoekt zij dat, om de fout van de Staat aan te tonen, aan het Hof een prejudiciële vraag met betrekking tot het voormelde artikel 68 wordt gesteld. De Rechtbank willigt dat verzoek in en stelt bijgevolg de voormelde vraag.

III. In rechte

- A -

A.1.1. De hulpverleningszone « NAGE », eisende partij voor de verwijzende rechter, stelt vast dat de wetgever, bij artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 betreffende diverse aangelegenheden inzake de pensioenen van de overheidssector, een verschil in behandeling heeft ingesteld tussen de hulpverleningszones waarvan de personeelsleden afkomstig zijn van de besturen van de « ex-pool 1 » en de zones waarvan de personeelsleden afkomstig zijn van de besturen van de « ex-pool 3 ». Zij zet uiteen dat de hulpverleningszones waarvan de personeelsleden afkomstig waren van de besturen van de « ex-pool 1 » in 2015, dankzij de subsidie waarin is voorzien bij de in het geding zijnde bepaling, aan een werkelijke pensioenbijdragevoet van 39,50 pct. zijn onderworpen, terwijl de hulpverleningszones waarvan het personeel is overgedragen van besturen die tot andere ex-pools behoorden, het tarief van 41 pct. toegepast kregen waarin is voorzien bij artikel 18, § 2, van de wet van 24 oktober 2011 « tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen » zonder enige subsidie te genieten. Zij gaat ervan uit dat niets het mogelijk maakt te begrijpen om welke reden dezelfde subsidie niet aan alle hulpverleningszones is toegekend.

A.1.2. Die partij doet gelden dat, in tegenstelling tot hetgeen de Belgische Staat voor de verwijzende rechter heeft betoogd, geen rekening kan worden gehouden met het percentage dat in 2015 daadwerkelijk is toegepast op de gemeenten waarvan het personeel afkomstig was van de « ex-pool 1 » (38 pct.) of van de « ex-pool 3 » (39,50 pct.) om de toekenning van de subsidie te verantwoorden ten opzichte van de verhoging van de van toepassing zijnde bijdragevoet. Zij herinnert in dat verband eraan dat de doelstelling erin bestond de verhoging van de bijdragevoet van de hulpverleningszones te compenseren door te voorzien in een subsidie ten laste van de Staatskas om het verschil te dekken tussen het tarief van 41 pct. en het tarief dat op haar personeel zou zijn toegepast indien dat niet het voorwerp had uitgemaakt van een overdracht van een ex-pool naar een hulpverleningszone en niet erin bestond een subsidie toe te kennen opdat de verhoging van de bijdragevoet die concreet op elke hulpverleningszone wordt toegepast identiek is.

A.2.1. De Ministerraad en de Belgische Staat (Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid), verwerende partij voor de verwijzende rechter, zetten uiteen dat de hulpverleningszones voor hun operationeel en administratief statutair personeel van rechtswege aangesloten zijn bij het Gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en dat zij voor die personeelsleden een basispensioenbijdrage

verschuldigd zijn waarvan het tarief voor het jaar 2015 overeenstemt met 41 pct. Zij voegen eraan toe dat, krachtens de in het geding zijnde bepaling, voor het jaar 2015 aan de hulpverleningszones een subsidie ten laste van de Staatskas is toegekend voor het vastbenoemd personeel dat is overgedragen van een gemeente die vóór 1 januari 2012 was aangesloten bij het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de plaatselijke besturen (« ex-pool 1 »). Zij preciseren dat die subsidie voor de helft, dat wil zeggen ten belope van 1,50 pct. van de loonmassa, de last dekt die voortvloeit uit het verschil tussen de basispensioenbijdragevoet die door de hulpverleningszone zou zijn verschuldigd (41 pct.) en de basispensioenbijdragevoet die door de gemeente in 2015 voor dat personeel zou zijn betaald (38 pct.).

A.2.2. De Ministerraad en de Belgische Staat wijzen erop dat de wetgever heeft bepaald dat twee categorieën van reserves kunnen worden gebruikt om de basispensioenbijdragevoet te verminderen : de reserve van de « ex-pool 1 » en de andere beschikbare reserves.

De reserve van de « ex-pool 1 » wordt gevormd door het saldo van het reservefonds van het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de plaatselijke overheden (de pool 1) dat ingeschreven is in de rekeningen die definitief zijn afgesloten op 31 december 2011 en dat, krachtens artikel 4, § 2, van de wet van 24 oktober 2011, uitsluitend bestemd is voor de financiering van de pensioenen die verschuldigd is door de besturen die op 31 december 2011 bij de « ex-pool 1 » waren aangesloten. Die partijen leggen uit dat, ingevolge de hervorming van de civiele veiligheid, talrijke personeelsleden daarenboven van voormalige besturen van de « ex-pool 1 » zijn overgedragen naar de hulpverleningszones, die over een eigen rechtspersoonlijkheid beschikken en die onder meer worden gefinancierd door de gemeentelijke dotaties. Zij voegen eraan toe dat die hulpverleningszones, die in 2015 zijn opgericht, op 31 december 2011 niet bij de « pool 1 » waren aangesloten, zodat zij geen aanspraak kunnen maken op de tariefvermindering die hun bestuur van oorsprong zou hebben genoten indien die personeelsleden niet waren overgedragen.

Zij zetten voorts uiteen dat de wetgever naast de reserve van de « ex-pool 1 » een Fonds voor de amortisatie van de verhoging van de basispensioenbijdragevoeten heeft opgericht, waarnaar de « andere beschikbare reserves » zijn overgedragen die niet het gevolg zijn van bijdragen die door de plaatselijke en provinciale besturen zijn betaald en die niet voortkomen uit een duidelijk identificeerbare pool. Die andere beschikbare reserves zijn hetzij wettelijk bestemd voor de financiering van de pensioenen van de benoemde personeelsleden, hetzij bedoeld voor de pensioensector zonder hiervoor wettelijk bestemd te zijn, zodat geen enkele pool aanspraak kan maken op de recuperatie van die reserves. Zij leggen uit dat de wetgever, rekening houdend met die omstandigheid, heeft beslist dat het bedrag dat het resultaat is van al die andere beschikbare reserves zou worden gebruikt om de verhoging van de basispensioenbijdragevoeten te amortiseren. Het komt de Koning toe de vermindering van de basispensioenbijdragevoet te bepalen. Bij koninklijk besluit van 19 december 2014 heeft de Koning beslist de basispensioenbijdragevoet van « pool 1 » te verminderen ten belope van 0,50 pct., die van « pool 3 » ten belope van 0,50 pct. en die van « pool 5 » ten belope van 1,50 pct.

A.2.3. De Ministerraad en de Belgische Staat zetten uiteen dat het in het geding zijnde artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 ten doel heeft aan de hulpverleningszones een subsidie van 1,50 pct. toe te kennen teneinde de vermindering van de pensioenbijdragevoet, die de besturen van oorsprong (« ex-pool 1 ») zouden hebben genoten, gedeeltelijk te compenseren, indien de personeelsleden van die zones niet waren overgedragen. Zij doen gelden dat die bepaling tot gevolg heeft dat voor die hulpverleningszones de verhoging van de basispensioenbijdragevoet die daadwerkelijk voor dat personeel dient te worden betaald, wordt beperkt. Zij preciseren dat indien de personeelsleden die afkomstig zijn van een gemeente van de « ex-pool 1 » niet waren overgedragen, hun bestuur van oorsprong immers een basisbijdragevoet van 38 pct. zou hebben betaald, dat wil zeggen een voet die 3 pct. lager ligt dan de voet van 41 pct. die in 2015 op de hulpverleningszone is toegepast. Door de bijdragevoet die wordt toegepast op de hulpverleningszone die dat personeel heeft geërfd van 41 pct. terug te brengen tot 39,5 pct., waarborgt de subsidie dat de verhoging van de bijdragevoet voor die categorie niet hoger is dan 1,50 pct.

A.2.4. De Ministerraad en de Belgische Staat gaan ervan uit dat de in het geding zijnde bepaling niet discriminerend is ten aanzien van de hulpverleningszones die personeel hebben geërfd dat afkomstig is van gemeenten van de voormalige pool 3 die op 1 januari 2012 tegen het lagere tarief bij het Gesolidariseerd pensioenfonds waren aangesloten, zoals de stad Namen, want zij heeft tot gevolg dat voor die hulpverleningszones, zoals de zone « NAGE », de verhoging van de basispensioenbijdragevoet identiek blijft met de tariefverhoging die de zones ondergaan die personeel hebben geërfd dat afkomstig is van gemeenten van de « ex-pool 1 », dat wil zeggen 1,50 pct. verhoging van de bijdragevoet ten opzichte van het tarief dat de gemeente van oorsprong voor de betrokken personeelsleden zou hebben betaald. Zij leiden daaruit af dat, ingevolge de subsidie waarin is voorzien bij de in het geding zijnde bepaling, de verhoging van de bijdragevoet

ten opzichte van het jaar 2015 1,50 pct. bedraagt voor de hulpverleningszones waarvan het personeel afkomstig is van een gemeente van de « ex-pool 1 », hetgeen gelijkstaat met de tariefverhoging voor de hulpverleningszones waarvan het personeel afkomstig is van een gemeente van een andere ex-pool, waaronder de « ex-pool 3 ». Zij besluiten daaruit dat de in het geding zijnde bepaling de perfecte gelijkheid van de hulpverleningszones op het vlak van verhoging van de daadwerkelijk toegepaste bijdragevoet verzekert, zodat daarbij klaarblijkelijk een wettig doel wordt nagestreefd, namelijk dat de verhoging van de bijdragevoet dezelfde is voor de hulpverleningszones waarvan het personeel afkomstig is van de « ex-pool 1 » en van de « ex-pool 3 ». Zij voegen eraan toe dat het geen enkele twijfel lijdt dat het verschil in behandeling geschikt, noodzakelijk en evenredig is.

A.2.5. Die partijen preciseren tot slot dat de basispensioenbijdragevoet op 41 pct. is vastgesteld bij artikel 18, § 2, van de wet van 24 oktober 2011, ingevoegd bij artikel 64 van de wet van 5 mei 2014, dat in de prejudiciële vraag niet wordt beoogd. Zij zijn van mening dat het dus verkeerd is te betogen dat het krachtens het in het geding zijnde artikel 68 is dat op de hulpverleningszone « NAGE » een tarief van 41 pct. wordt toegepast. Zij zijn tot slot van mening dat *a contrario*, de hulpverleningszones die personeelsleden van de « ex-pool 3 » hebben overgenomen het voordeel laten genieten van de subsidie waarin is voorzien bij artikel 68 van de wet van 24 oktober 2011, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zou schenden want dat zou erop neerkomen dat een verhoging van de basispensioenbijdragevoet enkel wordt opgelegd aan de hulpverleningszones waarvan de personeelsleden afkomstig zijn van een gemeente van de « ex-pool 1 » en niet aan de hulpverleningszones waarvan de personeelsleden afkomstig zijn van een gemeente van de « ex-pool 3 ».

A.3.1. De hulpverleningszone « NAGE » is van mening dat de door de Ministerraad uiteengezette argumentatie erop neerkomt het doel en de verantwoording van de in het geding zijnde bepaling te verminken. Zij doet gelden dat noch het doel, noch de verantwoording ervan te maken hebben met een zorg om gelijkheid ten opzichte van de hulpverleningszones waarvan het personeel afkomstig zou zijn van de « ex-pool 3 » en dat een verhoging van de basispensioenbijdragevoet met 1,50 pct. zou moeten ondergaan. Zij is van mening dat de stelling van de Ministerraad erop neerkomt een van de gevolgen van de in het geding zijnde maatregel uiteen te zetten om kunstmatig de bewoordingen en de verantwoording van artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 te wijzigen. Zij herinnert eraan dat het doel en de verantwoording van dat artikel, waarbij slechts voor het jaar 2015 een subsidie wordt ingesteld, erin bestonden te vermijden de hulpverleningszones te benadelen waarvan de personeelsleden afkomstig waren van besturen die bij de « ex-pool 1 » waren aangesloten en hun dus te verzekeren dat zij dezelfde pensioenbijdragevoet zouden betalen als die welke zij voor het jaar 2015 zouden hebben moeten betalen indien er geen overgang naar de hulpverleningszone was geweest.

A.3.2. Zij wijst erop dat het was toegestaan de integratie in hulpverleningszones, die aanvankelijk voor 1 januari 2015 was gepland, uit te stellen tot 1 januari 2016, maar dat de zone « NAGE » de oorspronkelijke gemeentelijke diensten heeft geïntegreerd met uitwerking op 1 januari 2015. Zij preciseert dat de in het geding zijnde bepaling in verbinding moet worden gebracht met artikel 64 van dezelfde wet, waarbij de pensioenbijdragevoet voor de hulpverleningszones voor het jaar 2015 op 41 pct. wordt vastgesteld. Zij besluit daaruit dat het dus wel degelijk gaat om een compenserende maatregel die verbonden is met de vaststelling van die bijdragevoet voor de overgang naar een zone in 2015, enkel ten voordele van bepaalde hulpverleningszones, namelijk die waarvan het personeel is overgedragen van een gemeente die onder de « ex-pool 1 » valt. Zij gaat ervan uit dat indien de in het geding zijnde subsidie ook was toegekend aan de hulpverleningszones die personeel hebben overgenomen dat afkomstig was van gemeenten die voordien waren aangesloten bij de andere pools dan de « pool 1 », de overgang naar de zones op 1 januari 2015 geen enkel gevolg zou hebben gehad op het vlak van verhoging van de basisbijdrage voor die zones.

- B -

Ten aanzien van de wetgevende context

B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op een problematiek die ontstaan is uit het raakvlak van twee wets hervormingen : die van de financiering van de pensioenen van het vastbenoemd personeel van de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten, enerzijds, en die van de civiele veiligheid, anderzijds.

B.2.1. De wet van 24 oktober 2011 « tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen » (hierna : de wet van 24 oktober 2011) brengt een hervorming tot stand van de financiering van de pensioenen voor het vastbenoemd personeel van de betrokken besturen, hervorming die, volgens de memorie van toelichting, sedert meerdere jaren noodzakelijk was. Zij voert enkel een hervorming van de financiering door, en heeft geen betrekking op de inhoud van de pensioenstelsels. De voorwaarden om het recht op pensioen te openen en de berekening van de pensioenen van het betrokken personeel worden dus niet gewijzigd (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-1770/001, p. 7).

B.2.2. In tegenstelling tot de werkgevers in de privésector of tot de federale overheidsdiensten en de ministeries van de gemeenschappen en de gewesten, dragen de provinciale en lokale besturen integraal de pensioenlasten van hun benoemde personeelsleden en hun rechthebbenden, dus zonder tegemoetkoming van de federale Staat (*ibid.*, p. 5).

B.2.3. Vóór de inwerkingtreding van de wet van 24 oktober 2011 vielen de provinciale en lokale besturen onder verschillende systemen om de wettelijke pensioenen van hun vastbenoemde personeelsleden en hun rechthebbenden te financieren. De overgrote meerderheid van de provinciale en lokale besturen was aangesloten bij één van de twee gesolidariseerde pensioenstelsels binnen de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (hierna : RSZPPO). Die twee stelsels waren bekend onder de benamingen « pool 1 » en « pool 2 ». Pool 1 bestond hoofdzakelijk uit de

lokale besturen die vóór 1 januari 1987 waren aangesloten bij de voormalige Omslagkas van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Pool 2 werd in 1993 opgericht en bestond hoofdzakelijk uit grote werkgevers (grote steden en hun OCMW's). Hij was ook samengesteld uit een aantal provincies, van wie de toetreding werd toegestaan vanaf 2005. Die twee stelsels waren elk op zich gesolidariseerd. Zij werden apart beheerd. Het bijdragepercentage voor elk van beide pools werd jaarlijks vastgesteld door het beheerscomité van de RSZPPO op basis van de veronderstelde ontvangsten en uitgaven per pool (*ibid.*, p. 4).

B.2.4. Enkele lokale besturen beschikten overigens over een eigen pensioenstelsel en namen hun pensioenlast individueel op zich. Sommigen van hen vertrouwden het beheer van hun pensioenen bij overeenkomst toe aan een verzorgingsinstelling. Die besturen werden samengebracht in « pool 3 ». Andere lokale besturen stonden zelf in voor het beheer van de pensioenen van hun benoemd personeel, zonder een beroep te doen op de dienstverlening van een verzorgingsinstelling (« pool 4 »). De pools 3 en 4 waren eigenlijk geen pools zoals de pools 1 en 2, omdat de betrokken lokale besturen individueel en apart hun eigen pensioenlasten droegen (*ibid.*, p. 5).

B.2.5. Ten slotte waren alle lokale politiezones en de federale politie, sinds 1 april 2001, verplicht aangesloten bij het « Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie », dat ook een gesolidariseerd pensioenstelsel was, bekend onder de benaming « pool 5 » (*ibid.*).

B.2.6. Bij de wet van 24 oktober 2011 worden de pools 1 tot 5 samengevoegd in één enkel fonds, het « Gesolidariseerd pensioenfonds van de RSZPPO » genoemd (hierna : Gesolidariseerd pensioenfonds), waarin de uitgaven en de ontvangsten solidair worden verdeeld tussen alle deelnemers. Bij de wet van 12 mei 2014 « tot oprichting van de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels » wordt de RSZPPO vervangen door de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels (hierna : DIBISS). Tot slot worden bij artikel 17 van de wet van 18 maart 2016 « tot wijziging van de benaming van de Rijksdienst voor Pensioenen in Federale Pensioendienst, tot integratie van de bevoegdheden en het personeel van de Pensioendienst voor de Overheidssector, van een deel van de bevoegdheden en van het personeel van de Directie-generaal Oorlogsslachtoffers, van de opdrachten ' Pensioenen ' van de lokale en provinciale sectoren van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels en van HR Rail en tot overname van de gemeenschappelijke sociale dienst van de Dienst voor

de Bijzondere socialezekerheidsstelsels » de opdrachten toevertrouwd aan de DIBISS overgedragen aan de FOD Pensioenen.

B.2.7. De samenvoeging van de pools 1 tot 5 in één enkel gesolidariseerd Fonds impliceert dat een identieke « basispensioenbijdragevoet » van toepassing is voor alle provinciale en lokale besturen en voor de lokale politiezones die lid zijn van dat Fonds. Krachtens artikel 18 van de wet van 24 oktober 2011 moest een gelijke behandeling met betrekking tot die voet geleidelijk aan bereikt worden en geheel verwezenlijkt zijn vanaf 2016, met een basispensioenbijdragevoet die is vastgelegd op 41,5 pct. voor alle betrokken besturen.

B.3.1. Bij de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid worden hulpverleningszones opgericht en wordt de overdracht van het personeel van de vroegere gemeentelijke brandweerkorpsen naar de nieuwe zones georganiseerd. Voor dat personeel is een eenvormig administratief en geldelijk statuut voor alle hulpverleningszones vastgesteld.

B.3.2. Krachtens artikel 220, § 1, van de wet van 15 mei 2007, zoals gewijzigd bij artikel 24 van de wet van 19 april 2014 « tot vaststelling van bepaalde aspecten van de arbeidstijd van de operationele beroepsleden van de hulpverleningszones en van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp en tot wijziging van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid », zijn de brandweerdiensten op 1 januari 2015 in de hulpverleningszones geïntegreerd of, voor sommige daarvan, op een andere datum en uiterlijk op 1 januari 2016.

B.4.1. De wet van 5 mei 2014 betreffende diverse aangelegenheden inzake de pensioenen van de overheidssector bevat een hoofdstuk 5 met betrekking tot het statuut en de pensioenregeling van het personeel van de hulpverleningszones. In de parlementaire voorbereiding van die wet wordt gepreciseerd :

« De algemene richtlijn die gevolgd werd in deze wet is om de bepalingen van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen van toepassing te maken op de hulpverleningszones. Deze richtlijn geldt zowel voor de hulpverleningszones, in hun

hoedanigheid van werkgevers, als voor de vastbenoemde of gelijkgestelde personeelsleden die ze te werk stellen » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3434/002, pp. 15-16).

B.4.2. Afdeling 6 van dat hoofdstuk bevat de bepalingen met betrekking tot de financiering van de pensioenen. Krachtens artikel 62 van die wet worden de hulpverleningszones en de personeelsleden ervan, met ingang van 1 januari 2015, ambtshalve, van rechtswege en onherroepelijk aangesloten bij het Gesolidariseerd pensioenfonds waarvan sprake in B.2.6.

B.4.3. Aangezien krachtens artikel 18 van de wet van 24 oktober 2011 alle besturen die bij het Gesolidariseerd pensioenfonds zijn aangesloten, vanaf het jaar 2016 aan dezelfde basispensioenbijdragevoet zijn onderworpen, die op 41,5 pct. is vastgelegd, is enkel voor het jaar 2015 een specifieke basispensioenbijdragevoet vastgelegd voor de hulpverleningszones. Daartoe wordt artikel 18 van de wet van 24 oktober 2011 bij artikel 64 van de wet van 5 mei 2014 aangevuld met een paragraaf 2, waarin de basispensioenbijdragevoet voor het jaar 2015 voor alle hulpverleningszones op 41 pct. wordt vastgelegd. Die voet is berekend op basis van de voet die bij dezelfde bepaling is vastgelegd voor de vroegere gemeenten van « pool 2 », « rekening houdend met de raming van de nodige financiële middelen en om een vermindering te vermijden van het percentage betaald door de zones voor de personeelsleden van de vroegere gemeenten van pool 2 » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3434/002, p. 23).

Ten aanzien van de in het geding zijnde bepaling

B.5. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 betreffende diverse aangelegenheden inzake de pensioenen van de overheidssector, dat bepaalt :

« § 1. Voor het jaar 2015 wordt een subsidie ten laste van de Staatskas toegekend aan de hulpverleningszones die aangesloten zijn bij het gesolidariseerd pensioenfonds van de RSZPPO voor het personeel van de hulpverleningszones dat overgedragen werd van een gemeente bedoeld in artikel 18, § 1, 1), van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde

politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen.

§ 2. Deze subsidie dekt de last die voortvloeit uit het verschil tussen het percentage van de basispensioenbijdrage die de zone verschuldigd is krachtens artikel 18, § 2, van de wet van 24 oktober 2011 en het percentage van de basispensioenbijdrage die betaald zou worden voor dit personeel door de gemeente in 2015 krachtens de artikelen 18, § 1, 1), en 22 van de wet van 24 oktober 2011. Dit verschil wordt toegepast op de loonmassa die als basis dient voor de basispensioenbijdrage die meegedeeld wordt door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten.

§ 3. De in § 1 bedoelde subsidie wordt toegekend aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, voor rekening van de hulpverleningszones.

De Rijksdienst brengt deze subsidies in mindering op het totaal van de door elke hulpverleningszone verschuldigde pensioenbijdragen.

De financiering van de in § 1 bedoelde subsidies gebeurt door een voorafname op de opbrengst van de BTW-ontvangsten.

Het bedrag van de subsidies wordt gestort op 31 december van het voorgaande kalenderjaar voor het begrotingsjaar waarop het betrekking heeft, op basis van een raming van de loonmassa.

Op het einde van het betreffende kalenderjaar wordt een definitieve afrekening uitgevoerd ».

Ten gronde

B.6.1. Aan het Hof wordt een vraag gesteld over de bestaanbaarheid van artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre daarbij in de toekenning van een subsidie ten voordele van de hulpverleningszones wordt voorzien enkel voor het personeel dat aan de hulpverleningszone is overgedragen door een gemeente die was aangesloten bij « pool 1 » en niet voor het personeel dat aan die zones is overgedragen door een gemeente die was aangesloten bij een andere pool en, in het bijzonder, bij « pool 3 ».

B.6.2. Het in het geding zijnde verschil in behandeling berust op het criterium van de regeling voor de financiering van de pensioenen, zijnde die van de gemeente van oorsprong van het personeel dat vóór de bij de wet van 24 oktober 2011 doorgevoerde hervorming aan de hulpverleningszone werd overgedragen. De gemeenten die deel uitmaakten van « pool 1 » waren aangesloten bij een van de twee gesolidariseerde pensioenstelsels die binnen de

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten waren opgericht, waarbij de gemeenten van « pool 2 » bij het andere gesolidariseerde stelsel waren aangesloten, terwijl de gemeenten die deel uitmaakten van « pool 3 » een eigen pensioenstelsel hadden en individueel de last ervan droegen.

B.7. In de verantwoording van het amendement dat aan de oorsprong ligt van de in het geding zijnde bepaling, wordt vermeld :

« Voor de gemeenten die tot pool 1 behoorden en die deel uitmaken van een zone die het toepasbare percentage moet betalen van de basispensioenbijdrage vastgelegd door artikel 18, § 2 met verwijzing naar de vroegere gemeenten van pool 2, kent de Federale Staat een subsidie toe die het verschil dekt van het percentage tussen het basispercentage voorzien in artikel 18, § 2 en het basispercentage dat de vroegere gemeente uit pool 1 had betaald » (*Parl. St.*, Kamer, 2013-2014, DOC 53-3434/002, p. 25).

B.8.1. Het basispercentage dat de gemeente die vroeger bij « pool 1 » was aangesloten, zou hebben betaald voor de personeelsleden die vanaf 1 januari 2015 aan de hulpverleningszones zijn overgedragen, dat bij artikel 18, § 1, 1), van de wet van 24 oktober 2011 op 40 pct. is vastgelegd, is voor het jaar 2015 tot 38 pct. teruggebracht door de toepassing van twee verminderingen. De eerste van die verminderingen, met 1,50 pct., komt voort uit het feit dat rekening wordt gehouden met de in artikel 15 van de wet van 24 oktober 2011 bedoelde reserve, die wordt gevormd door het saldo van het reservefonds van het stelsel van « pool 1 ». De tweede van die verminderingen, met 0,50 pct., komt voort uit het feit dat rekening wordt gehouden met de andere in artikel 23 van dezelfde wet bedoelde beschikbare reserves.

B.8.2. Het basispercentage dat de gemeente die vroeger bij « pool 3 » was aangesloten, zou hebben betaald voor de personeelsleden die vanaf 1 januari 2015 aan de hulpverleningszones zijn overgedragen, dat bij artikel 18, § 1, 3), a), op 40 pct. is vastgelegd, is voor het jaar 2015 tot 39,5 pct. teruggebracht door de toepassing van dezelfde vermindering met 0,50 pct., die voortkomt uit het feit dat rekening wordt gehouden met de andere in artikel 23 van dezelfde wet bedoelde beschikbare reserves, als die welke ten goede komt aan de gemeenten die vroeger bij « pool 1 » waren aangesloten.

B.9.1. De gemeenten van oorsprong van het personeel van de hulpverleningszones hebben dus voor het jaar 2015 verschillende percentages betaald naar gelang van de pool

waartoe zij behoorden vóór de inwerkingtreding van de wet van 24 oktober 2011. Dat verschil in behandeling onder de gemeenten wordt verklaard door de omstandigheid dat binnen « pool 1 » reserves waren aangelegd en dat op het ogenblik van de samenvoeging van de pools is beslist dat die reserves een gedeelte van de basispensioenbijdragevoet zouden dragen voor de plaatselijke besturen die op 31 december 2011 bij dat pensioenstelsel waren aangesloten (artikel 15, eerste lid, van de wet van 24 oktober 2011). De gemeenten van de « ex-pool 1 » hebben dus hun pensioenbijdragevoet zien verminderen dankzij het gebruik, te hunnen voordele, van de reserve die zij vóór de oprichting van het Gesolidariseerd fonds hadden aangelegd.

B.9.2. Voor de personeelsleden die deel uitmaakten van het personeel van de gemeenten die vroeger bij « pool 1 » waren aangesloten, en die aan de hulpverleningszones zijn overgedragen, kon het reservefonds in 2015 niet langer mee betalen aangezien de hulpverleningszones, opgericht op 1 januari 2015, vóór 2011 niet bij « pool 1 » waren aangesloten. Indien die personeelsleden lid waren gebleven van het personeel van hun gemeente van oorsprong, zou die daarentegen voor de financiering van hun pensioen een vermindering met 1,50 pct. van de basispensioenbijdragevoet hebben genoten dankzij de vermindering die afkomstig is van de reserve die eigen is aan « pool 1 ».

B.10. Aangezien de wetgever met de in het geding zijnde bepaling het verschil wil compenseren in de door de hulpverleningszone te betalen basispensioenbijdragevoet ten opzichte van de bijdrage betaald door de gemeente van oorsprong van het overgedragen personeel, verschil dat voortkomt uit de omstandigheid dat de reserves aangelegd binnen de vroegere « pool 1 » niet langer een gedeelte van de last van de pensioenbijdrage voor dat personeel kunnen dragen ingevolge de overdracht naar de hulpverleningszone, is het redelijk verantwoord dat hij die compensatie beperkt tot de leden van het personeel dat is overgedragen vanuit een gemeente die vroeger bij « pool 1 » was aangesloten.

B.11. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 68 van de wet van 5 mei 2014 betreffende diverse aangelegenheden inzake de pensioenen van de overheidssector schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 4 oktober 2018.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

F. Daoût